

”Spionen” som kom hem

Eva Björklund

Den 12 september 1998 sprängde FBI ett kubanskt agentnätverk i Miami som sedan början av 90-talet hållit koll på extremhögerens terroristgrupper och deras attentatsplaner mot Kuba. Flera i nätverket förhandlade ner sina straff till 5 år, men 5 av dem, de nu världsberömda ”De 5 kubanska politiska fångarna i USA” vägrade att dagtinga med sina samveten och dömdes till orimligt hårda fängelsestraff – upp till två gånger livstid – i en rättegång som inte var värd namnet, eftersom rättsvisan uteblev. En av De 5 kubanerna är piloten René Gonzalez.

René föddes i USA men när han var fyra år flyttade familjen till Kuba, där befrielsekampen just segrat. När Kuba gick in i sin djupa ekonomiska kris efter Sovjetunionens sammanbrott och ”alla” trodde att Kuba skulle följa samma väg, återvände han till USA som ”avhoppare” i ett ”stulet” flygplan. Där började hans liv som infiltrator i terroristkretsarna i Miami för att kunna varsko Kuba om deras attentatsplaner.

I rättegången 2001 fick han det kortaste straffet: 17 års fängelse. När han äntligen blev fri för två år sedan tvingades han stanna kvar i ett Miami där de hatiska exilkubanerna härskar och hans liv ständigt var i fara. Så fick han i nåder tillstånd att resa hem till sin fars begravning på Kuba. Han krävde att få stanna för gott och plötsligt blev det möjligt, som dittills vägrats honom. Miami-domaren som fått honom fälld för spioneri mot all bevisföring, gav äntligen upp och meddelade att han kunde få stanna kvar på Kuba om han avsåg sig till medborgarskap i USA. Gladeligen valde han friheten på Kuba.

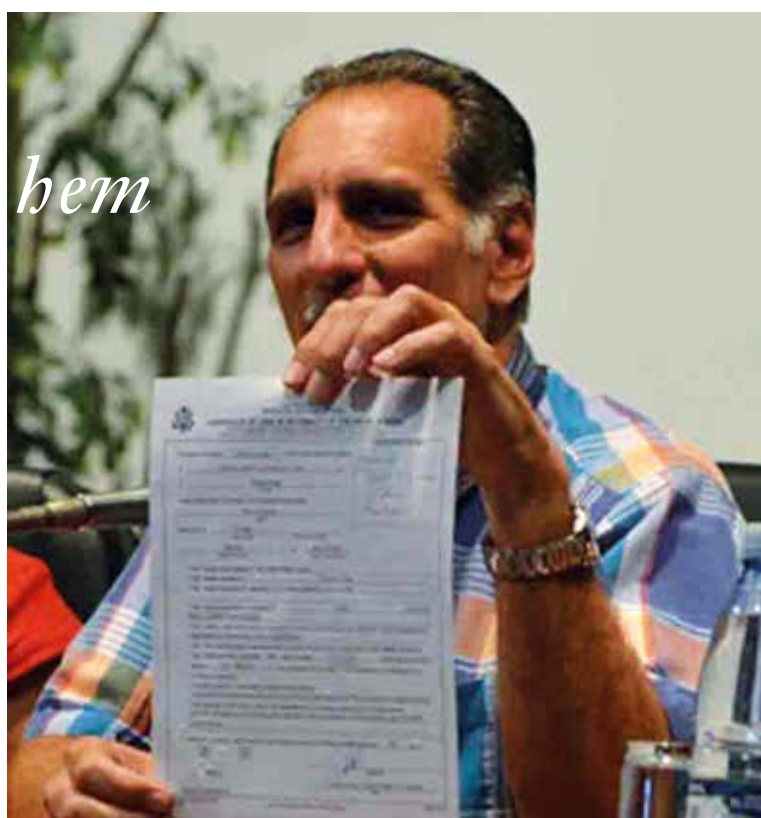
BBC-reportern Fernando Ravsberg och CBS:s Portia Siegelbaum tillhörde de som intervjuade honom i Havanna. Så här svarade han på deras frågor:

”Vi i min generation växte upp under ständiga terroristhot mot Kuba: fiskebåtar kapades och besättningar kidnappades eller mördades av terroristgrupper från Miami. Vi var en miljon som deltog i begravningen av Barbadosmartyrerna, hela Kubas ungdomslag i fäkting, som dog när flygplanet sprängdes i luften. Så jag tvekade inte ett ögonblick att ta på mig detta uppdrag.

Rätten att försvara sitt land

Jag anser att det är rätt att försvara landet när det angrips utifrån och det var vad jag gjorde. Under så många år har vi angripits av världens supermakt. Vi skadade inte någon enda USA-medborgare, vi utövade bara vår rätt till självförsvar.”

På frågan hur det är att leva ett dubbelliv svarade han: ”Den mänskliga faktorn är sammansatt, i alla dessa grupper finns också bra människor som tror på vad de gör, som lurats till det eller har egna fördomar. När man lär känna dem blir det tydligt att många av dem under andra omständigheter inte skulle ha vänt sig mot Kuba.

René Gonzalez visar upp det dokument han skrivit under på USAs intressekontor i Havanna där han avsägar sig sitt medborgarskap. Han ångrar ingenting av sina år som ”spion” i Miami, och inte heller detta sista farväl till USA.

Jag infiltrerade flera grupper, som Räddningsbröderna, Enade frihetskommendot, Demokratiligan och andra för alla som behövde flyg behövde också en pilot, och jag fanns till hands.

Eftersom åklagaren inte kunde hitta några verkliga åtalspunkter mot oss – utom att vi inte anmält oss som utländska agenter vilket kan ge ett par års fängelse – försökte de koppla nedskjutningen av ett USA-plan som kränkte Kubas luftrum till oss, och anklaga Gerardo för sammansvärjning för att mörda piloterna. Men inget kunde bevisas.”

Enligt René blev straffen ändå så extremt hårda som hämnd för att Kuba gjort motstånd så länge: ”USAs regering har en sjuklig fixering vid Kuba och har under över 50 åren drivit en helt orationell politik. Domarna var helt utan grund och styrdes av åklagarens rädsla för de terrorister som kontrollerar Miami och som FBI-chefen i Florida skröt med att han umgicks med.”

Mot den bakgrunden ställs frågan varför Kuba överlämnade information till FBI som kunde ha lett till att De 5 ringades in.

René berättar att det var Gabriel Garcia Marquez som låg bakom att några FBI-agenter bjöds in till Havanna 1998 där kubanerna erbjöd sig att samarbeta i kampen mot terrorismen och överlämnade en mapp med bevis på den terroristverksamhet som blomstrade i Miami. ”Men det var inte den informationen som ledde till att vi upptäcktes. Av rättegången framgick att de redan hade varit oss på spåren.”

FBI försökte övertala De 5 att samarbeta för att få mildare straff. De som gjorde det fick 5 år för samma anklagelser som gav Antonio Guerrero livstid. ”Då kan en del lockas att ge upp”, säger René. ”Men då måste man förödmjuka sig och ändå hotas att ruttna bort i fängelset

forts sid 23

Washington: 5 dagar för De 5

USA-kampanjen för De 5 satsar stort för att bryta igenom informationsblockaden. Med start 30 maj inleddes 5 dagar för De 5 i Washington med presskonferens med pastor Miguel D'Escoto, f.d ordförande i FN:s generalförsamling, Angela Davis, Ignacio Ramonet, Dolores Huerta grundare av USA United Farm Workers, pastor Joan Brown Campbell, f.d generalsekreterare i USA Kyrkoråd, Wayne Smith, f.d chef för USAs intressekontor i Havanna. René Gonzalez deltar via Skype från Havanna. Under fredagen välkomnas alla tillresande från hela Nordamerika. På lördagen stor demonstration vid Vita huset.

Svenska riksdagsledamöter för De 5.

11 svenska riksdagsledamöter har skrivit till USAs utrikesminister John Kerry och till kongressen och värdjat om en snabb humanitär lösning. De gör gemensam sak med hundratals kollegor i EU-parlamentet och nationella parlament i 20 länder, 10 nobelpristagare och tusentals politiker, intellektuella och religiösa grupper.

I brevet konstaterar de att De 5:s försvar framhåller att en USA-myndighet betalat journalister för att påverka juryn vid rättegången och att den också präglades av en rad oegentligheter som är starka skäl att upphäva domarna. De framhåller att De 5:s informationsinsamling avseende de exilkubanska terroristorganisationerna i Miami inte utgjorde något hot mot USA, att FN:s Arbetsgrupp mot godtyckliga arresteringar stämplat rättsprocessen som godtycklig och att Amnesty International uppmant USA att benåda De 5. Undertecknarna är Jan Lindholm och Walter Mutt från Mp, Amineh Kakabaveh, Jens Holm, Jacob Johnson, Bengt Berg, Siv Holma, Marianne Berg från V, Katarina Köhler, Mattias Jonsson, Hillevi Larsson, S.

Gerardo lyckönskar René: Vi kommer alltid att vara De5!

Idag är var och en av oss 5 lite friare. En del av oss går tillsammans med honom genom Öns gator, och vi kan nästan andas havsluften och känna solstrålarnas värme. Någon frågade mig om vi nu inte längre är De 5 utan De 4. Men nej, det vore ett misstag. Vi är 5 och kommer att förbli 5. Vi måste fortsätta kampen inte bara för D4 utan för De5, även för René, för vi känner honom, vi vet att han kommer aldrig att kunna vara riktigt fri förrän vi alla är hemma igen. Skillnaden nu är att denna kamp, som vi aldrig kommer att ge upp, från och med idag har en ny fanbärare. Vi lyckönskar dig René! Stolta firar dina 4 bröder tillsammans med dig.

Gerardo Hernández Nordelo, Victorville Penitentiary 3:e maj, 2013.

forts från sid 22

om man inte följer deras manus. Alla vet att det handlar om att ljuga enligt åklagarens order, mot Fidel, mot Kubas regering, mot Raúl. Det som då står på spel är din värdighet och självrespekt som person och försvaret av Kuba. Vi hade tagit på oss ett uppdrag som kunde kosta oss livet, inte bara hela livet i fängelse, för att försvara vårt folk.”

Nu försöker René vänja sig vid ett på många sätt nytt Kuba, där stora förändringar pågår. Som den nationalhjärte han är, liksom de andra 4 som fortfarande sitter kvar i USAs hemska fängelser, skulle han nog kunna pensionera sig och ägna sig åt familjeliv. Men nu vill han ha ett jobb och återknyta till ett vanligt kubansk vardagsliv parallellt med att ansluta sig till den nu internationella kampen för frihet för alla De 5.

